

บันทึก

เรื่อง นายกวต สุจริตกุล ขอพระราชทานเงินเลี้ยงชีพ

เลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้มีหนังสือ ที่ ๔๓๒๓/๒๕๕๘ ลงวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ ขอให้คณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาและให้ความเห็นในเรื่องซึ่งกระทรวงการคลังหรือมา ดังต่อไปนี้

นายกวต สุจริตกุล ได้ยื่นหนังสือต่อผู้อำนวยการทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ เพื่อขอให้พิจารณาเรื่องการจ่ายเงินพระราชทานเลี้ยงชีพซึ่งพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้ทรงทำพระราชพินัยกรรมพระราชทานไว้เดือนละ ๔๐๐ บาท หรือปีละ ๔๘๐๐ บาท แต่ภายหลังสมเด็จพระปกเกล้าฯ ได้ทรงวางกฎเกณฑ์การจ่ายเงินพระราชทานเลี้ยงชีพใหม่ โดยมีเงื่อนไขว่า ผู้ที่รับราชการได้เงินเดือนเป็นผลประโยชน์อยู่แล้วไม่จ่ายเงินเลี้ยงชีพให้อีก ต่อเมื่อออกจากราชการแล้วถ้าจำนวนเงินเลี้ยงชีพสูงกว่าเงินเดือนเดือนสุดท้ายในราชการ ก็ให้จ่ายเงินเลี้ยงชีพเพียงเท่าเงินเดือนที่เคยได้รับอยู่ในเดือนสุดท้าย นายกวต สุจริตกุล ได้ออกจากราชการ โดยได้รับเงินเดือน ๆ สุดท้ายเดือน ๑๑๐ บาท จึงได้รับพระราชทานเงินเลี้ยงชีพตามหลักเกณฑ์ใหม่นี้เดือนละ ๑๑๐ บาท ต่อมานายกวต สุจริตกุล ได้กลับเข้ารับราชการใหม่อีกครั้งหนึ่งในตำแหน่งเลขานุการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ ได้รับพระราชทานเงินเดือน ๆ ละ ๕๐๐ บาท ผู้ร้องก็มีได้ขอรับเงินเลี้ยงชีพอีกเลย จนกระทั่งได้ลาออกจากราชการเมื่อสิงหาคม ๒๕๕๗ จึงได้ยื่นคำร้องขอรับเงินพระราชทานเลี้ยงชีพตามกฎหมายเกณฑ์ที่ควรได้รับเป็นจำนวนเดือนละ ๔๐๐ บาท ซึ่งต่ำกว่าเงินเดือน ๆ สุดท้ายต่อไป

เงินพระราชทานเลี้ยงชีพของ นายกวต สุจริตกุล นี้ ทางสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ได้ถือจ่ายให้รับไปในอัตราเดือนละ ๑๑๐ บาท นับตั้งแต่ออกจากราชการครั้งแรกเป็นต้นมา จนกระทั่งนายกวต สุจริตกุล ได้รับเลือกตั้งเป็นผู้แทนราษฎรจังหวัดธนบุรี ได้รับพระราชทานเงินเดือนจากรัฐบาล จึงได้งดจ่ายโดยถือหลักเกณฑ์ของสมเด็จพระปกเกล้าฯ ดังกล่าวข้างต้นตลอดมาจนบัดนี้

กระทรวงการคลังได้นำเรื่องเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาจัดระเบียบทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์พิจารณา คณะกรรมการฯ ลงมติให้นำเรื่องเสนอคณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาว่า

ก. จะสมควรจ่ายเงินพระราชทานเลี้ยงชีพให้แก่ นายกวต สุจริตกุล เดือนละ ๔๐๐ บาท ตามที่ขอมาหรือไม่

ข. การที่ผู้ร้องได้รับเงินเดือนในฐานะเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรประเภทที่ ๑

จะเป็นการตัดสิทธิที่จะได้รับเงินพระราชทานเลี้ยงชีพ เพราะถือเป็นเงินเดือนในราชการตามหลักเกณฑ์ของสมเด็จพระปกเกล้าฯ หรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย กองที่ ๑) ได้ประชุมปรึกษาเรื่องนี้แล้ว ขอเสนอความเห็นดังต่อไปนี้

ปัญหาข้อ ก.

ในส่วนที่เกี่ยวกับผู้รับพระราชทานเงินเลี้ยงชีพฝ่ายบุรุษที่รับราชการแล้วออกจากราชการนั้น ความในพระราชหัตถ์เลขาของพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าฯ ที่ ๑๑/๒๓๗ ลงวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๔๖๘ ข้อ ๑ (ข) มีว่า “แต่ถ้าผู้ใดมีกำหนดว่าจะได้รับเงินเลี้ยงชีพมากกว่าจำนวนเงินเดือนเดือนสุดท้ายในราชการ เห็นควรให้เงินเลี้ยงชีพเพียงเท่าจำนวนเงินเดือนที่ได้รับพระราชทานอยู่ในเดือนสุดท้าย”

ในกรณีนายกวด สุจริตกุล นี้ นอกจากข้อเท็จจริงที่ปรากฏในเรื่องแล้วยังได้ความจากผู้แทนกระทรวงการคลังที่ได้เชิญมาชี้แจงต่อที่ประชุมอีกว่า เมื่อนายกวดได้ลาออกจากราชการตำแหน่งเลขานุการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ อันมีอัตราเงินเดือน ๆ ละ ๕๐๐ บาทแล้ว นายกวดยังคงมีฐานะเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรประเภทที่ ๑ อยู่ และได้รับเงินเดือนสำหรับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเดือนละ ๓๕๐ บาทต่อมาจนกระทั่งสมาชิกภาพได้สิ้นสุดลง ในกรณีเช่นนี้ ปัญหาจึงมีว่าจะถือเงินเดือนใด กล่าวคือ เงินเดือนสำหรับตำแหน่งเลขานุการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ (๕๐๐ บาท) หรือเงินเดือนสำหรับสมาชิกผู้แทนราษฎร (๓๕๐ บาท) เป็นเงินเดือนเดือนสุดท้าย ตามความในพระราชหัตถ์เลขา ข้อ ๑ (ข) ที่กล่าวข้างต้น

คณะกรรมการกฤษฎีกาขอเสนอว่า ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับพระราชหัตถ์เลขาของพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าฯ ที่ ๑๑/๒๓๗ ลงวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๔๖๘ ในส่วนซึ่งทรงวางเงื่อนไขในการปฏิบัติตามพระราชพินัยกรรมของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าฯ สำหรับการพระราชทานเงินเลี้ยงชีพฝ่ายบุรุษ ทำนองเดียวกับเรื่องนี้ คณะกรรมการกฤษฎีกาได้เคยพิจารณาและให้ความเห็นไว้แล้วว่า เงื่อนไขที่ทรงวางไว้นั้น เป็นหลักเกณฑ์เกี่ยวกับผู้ที่รับราชการได้รับเงินเดือน และผู้ที่ได้รับบำนาญเป็นรายได้ประจำเท่านั้น ดังปรากฏตามบันทึกเรื่องเงินพระราชทานเลี้ยงชีพรายนายพินัย คิวะเสน ซึ่งส่งกรมเลขาธิการคณะรัฐมนตรีพร้อมกับหนังสือที่ ๔๑๗/๒๔๘๗ ลงวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๔๘๗ ในเรื่องเกี่ยวกับเงินเดือนของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรนั้น ความในมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติเงินเดือนและค่าพาหนะของสภาผู้แทนราษฎร พุทธศักราช ๒๔๗๖ ซึ่งได้แก้ไขเพิ่มเติมครั้งสุดท้ายโดยพระราชบัญญัติ (ฉบับที่ ๔) พุทธศักราช ๒๔๘๒ บัญญัติว่า “สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรนอกจากข้าราชการประจำ การให้ได้รับเงินเดือน ๆ ละ ๓๕๐ บาท แต่ถ้าเป็นข้าราชการประจำการให้ได้รับเบี้ยประชุมเฉพาะในสมัยประชุมเดือนละ ๓๕๐ บาท” เมื่อพิเคราะห์ตามบทบัญญัตินี้ประกอบกับหลักเกณฑ์ในบันทึกเรื่องนายพินัย คิวะเสน ดังกล่าวมาแล้ว ย่อมเห็นได้ชัดว่าสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่ได้รับเงินเดือนหาใช่ข้าราชการไม่ และเงินเดือนที่ได้รับนั้นแม้จะได้จากรัฐบาลก็ดี แต่ก็ไม่ใช่เงินเดือนในราชการตามความในพระราชหัตถ์เลขาของพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าฯ เมื่อเงินเดือนของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไม่ใช่

เงินเดือนในราชการแล้ว ก็จะต้องถือว่าเป็นเงินเดือนเดือนสุดท้ายตามความในพระราชหัตถ์เลขาข้อ ๑ (ข) หาได้ไม่

ส่วนเงินเดือนสำหรับตำแหน่งเลขานุการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศนั้น โดยที่ตำแหน่งเลขานุการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเป็นตำแหน่งราชการประเภทข้าราชการพลเรือนการเมือง ตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายพลเรือน พุทธศักราช ๒๔๘๕ เงินเดือนสำหรับตำแหน่งนี้จึงเป็นเงินเดือนในราชการ และโดยเหตุนี้จึงต้องถือว่าเป็นเงินเดือนเดือนสุดท้ายตามความในพระราชหัตถ์เลขาข้อ ๑ (ข)

เมื่อฟังว่าเงินเดือนสำหรับตำแหน่งเลขานุการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ (๕๐๐ บาท) เป็นเงินเดือนเดือนสุดท้ายในราชการดังกล่าวมาแล้วนายกวดก็มีสิทธิที่จะได้รับเงินเลี้ยงชีพเดือนละ ๔๐๐ บาทตามที่ขอมา ซึ่งต่ำกว่าเงินเดือนเดือนสุดท้ายที่เคยได้รับตามความในพระราชหัตถ์เลขา ข้อ ๑ (ข)

ปัญหาข้อ ข. ได้กล่าวมาแล้วในปัญหาข้อ ก. ว่า เงินเดือนของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไม่ใช่เงินเดือนในราชการตามความในพระราชหัตถ์เลขาของพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าฯ ดังนั้นการที่ผู้ร้องได้รับเงินเดือนในฐานะที่เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรประเภทที่ ๑ จึงไม่เป็นการตัดสิทธิผู้ร้องที่จะได้รับเงินพระราชทานเลี้ยงชีพ

(ลงชื่อ) ส. วินิจัยกุล

(นายเสริม วินิจัยกุล)

ผู้รักษาการในตำแหน่งเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

คณะกรรมการกฤษฎีกา

มกราคม ๒๔๘๙